

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Saken gjelder: Tilbudsevaluering, evalueringsmodell

Innklagede gjennomførte en åpen anbudskonkurranse for prosjektering og oppføring av Nye Stiklestad skole. Klagenemnda kom til at innklagede hadde brutt regelverket ved å gi valgte leverandør uttelling for miljøtiltak som ikke inngikk i leverandørens pristilbud. Klagers øvrige anførsler førte ikke frem.

Klagenemndas avgjørelse 27. november 2023 i sak 2023/0777

Klager: FuglesangDahl AS

Innklaget: Verdal kommune

Klagenemndas medlemmer: Tarjei Bekkedal, Bjørn Berg og Hanne S. Torkelsen

Bakgrunn:

- (1) Verdal kommune (heretter *innklagede*) kunngjorde 20. april 2023 en åpen anbudskonkurranse for inngåelse av totalentreprise med samspill for oppføringen av Nye Stiklestad skole. Tilbudsfrist var 2. juni 2023.
- (2) I forkant av anskaffelsen var det gjennomført et forprosjekt som resulterte iblant annet fagvise funksjonsbeskrivelser. Anskaffelsen gjaldt detaljprosjektering og bygging av skolen, og NS 8407 skulle gjelde som generelle kontraktsbestemmelser.
- (3) Tildelingskriteriene var «Pris» (50 prosent), «Kompetanse» (25 prosent), «Gjennomføringsplan» (15 prosent) og «Miljø» (10 prosent).
- (4) For evaluering av priskriteriet ba innklagede om en fastpris for totalentreprisen.
- (5) Tildelingskriteriet «Miljø» hadde følgende dokumentasjonskrav:

«Beskrivelse av entreprenørens målsettinger og tiltak for å ivareta miljøhensyn i prosjektet og på byggeplass.

Beskrivelse av tiltak i leveransen som reduserer energibehovet i bygget.»

- (6) Evalueringsmodellen ble redegjort for i konkurransegrunnlaget:

« I evalueringen av pris vil den leverandør som har lavest pris få poengsummen 10. Øvrige leverandører får et fratrekk i poeng som tilsvarer prosentvis avstand fra laveste leverandør. 10% høyere pris enn laveste tilbud gir således poengsummen 9 (10 minus 10% av 10). Poengene avrundes normalt til en desimal, men ved liten prisforskjell benyttes så mange desimaler som er nødvendig for å skille mellom tilbudene.*

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

*** I evalueringen av kompetanse vil det bli benyttet poengsum fra 10 til 0. Det benyttes normalt en desimal. Tilbudet med best kvalitet får 10 poeng. Øvrige leverandører vil få et fratrekk basert på oppdragsgivers innkjøpsfaglige vurdering av forholdet mellom beste kompetanse og tilbudte kompetanse.*

**** I evalueringen av gjennomføringsplan vil det bli benyttet poengsum fra 10 til 0. Det benyttes normalt en desimal. Tilbudet med best kvalitet får 10 poeng. Øvrige leverandører vil få et fratrekk basert på oppdragsgivers innkjøpsfaglige vurdering av forholdet mellom beste gjennomføringsplan og tilbudte gjennomføringsplan.*

***** I evalueringen av miljø vil det bli benyttet poengsum fra 10 til 0. Det benyttes normalt en desimal. Tilbudet med best kvalitet får 10 poeng. Øvrige leverandører vil få et fratrekk basert på oppdragsgivers innkjøpsfaglige vurdering av forholdet mellom beste miljø målsetninger og tilbudte miljø målsetninger.»*

- (7) Det fulgte av kontrakten at samspillfasen kunne medføre endringer i prosjektet, både når det gjaldt løsninger og pris:

«Totalentreprenøren med sine samarbeidspartnere skal delta aktivt i en prosess med byggherreorganisasjonen i ett samspill for å finne bedre løsninger og/eller rimeligere løsninger frem til ett omforent forprosjekt. Vi er åpne for innspill/forslag/endringer i forhold til hva som er beskrevet i funksjons-/ytelsesbeskrivelsen i samspillfasen. Det inngås en separat avtale om samspillfasen. Dersom det i samspillet vedtas endringer skal det fortløpende prises av totalentreprenøren. Det må påberegnes endringer som både øker og reduserer pris i forhold til anbudet. Endringer ut over NS 8407 må påregnes.»

- (8) Prosjekteringen og utføringen skulle være i tråd med miljøoppfølgingsplanen for prosjektet. Miljøoppfølgingsplanen inneholdt «Mål/krav» for fem ulike tema: klimagassutslipp, energi, materialer, avfall og lokale miljøløsninger. Av særlig betydning for saken er følgende punkter:

«1.1 Prosjektet skal dokumentere en reduksjon i klimagassutslipp på 20% samlet for byggeprosjektet beregnet i forhold til et referansebygg på nivå med siste TEK 17. Det skal utarbeides alternativs vurderinger ved valg av løsning.»

«1.2 Prosjektet skal gjennomføre livssyklus kostnadsberegninger, LCC, for referansebygg og alternativ som samsvarer med klimagassanalysene.»

«3.7 Det skal benyttes følgende:

- Miljøbetong»*

«4.1 90 % kildesortering på byggeplass.

Det skal legges til rette for kildesortering på alle nivåer for bygg i drift og for anlegg.»

«4.2 Total avfallsmengde <25 kg/m² BTA.»

- (9) Det kom inn fem tilbud i konkurransen, herunder fra FuglesangDahl AS (heretter *klager*).

- (10) Innklagede tildelte kontrakten til Grande Entreprenør AS (heretter *valgte leverandør*) 15. juni 2023. I tildelingsbrevet var det inntatt en tabell som oppsummerte poengene som var gitt i evalueringen:

Anbudssammenstilling									
		Tilbydere	FuglesangDahl		Grande		Hent		Lag
Pris		1	kr 169 170 485		kr 183 372 619		kr 238 134 734		kr 193 912 845
Pris sum			169 170 485,00		183 372 619,00		238 134 734,00		193 912 845,00
Pris		50 %	5,00		4,58		2,96		4,27
Kompetanse		25 %	2,50		2,44		2,41		2,39
Gjennomføringsplan		15 %	1,24		1,50		1,50		1,36
Miljø		10 %	0,50		1,00		0,70		0,60
Totalscore			9,24		9,52		7,58		8,62

- (11) Klagers tilbud hadde fått full uttelling i evalueringen under tildelingskriteriene «Pris» og «Kompetanse», men kom dårligst ut på tildelingskriteriene «Gjennomføringsplan» og «Miljø». Valgte leverandør vant med 9,52 poeng, mens klager kom på andre plass med 9,24 poeng.
- (12) Valgte leverandør og klager leverte begge to A4-sider i tilbudet der leverandørens målsetninger og tiltak for å ivareta miljøhensyn og redusere energibehovet i bygget ble beskrevet.
- (13) Klager beskrev innledningsvis at miljøoppfølgingsplanen er styrende for arbeidet med prosjektet videre, og at deres ambisjon er å sikre at flest mulig av kravene vil kunne oppfylles for Nye Stiklestad skole. Klager tok deretter utgangspunkt i punktene i miljøoppfølgingsplanen i beskrivelsene av sine miljøtiltak.
- (14) Valgte leverandør tok også utgangspunkt i miljøoppfølgingsplanens fem tema. De ønsket å «*bruke prosjektgruppens samlede kompetanse og erfaringer for å utfordre og løfte målsettingene*», blant annet når det gjaldt ytterligere klimagassreduksjon i prosjektet:
- «Gjennom god planlegging og bevisste valg av materialer ser vi at dette kan gjennomføres uten store merkostnader. Blant annet kan vi ta i bruk Grandes plattendecker produsert i lavkarbon ekstrem. Dette gir en besparelse på hele 53 % sammenlignet med tidligere metode med standard LCBB. Vi har også gode erfaringer med bruk av lavkarbonbetong (lavkarbon A eller ekstrem betong) i øvrige plasstøpte konstruksjoner.»*
- (15) Valgte leverandør gav også uttrykk for at ombruksmaterialer skulle brukes der det er mulig, og at bygget burde kunne bygges om og demonteres uten store investeringskostnader og avfallsmengder. Valgte leverandør nevnte også at det er mulig å oppnå langt over 20 % reduksjon i klimagassutslipp, og at det er mulig å klare mer enn 90 % sorteringsgrad for avfall.
- (16) Valgte leverandør fikk full score med ti poeng under tildelingskriteriet «Miljø», med følgende begrunnelse: «*God plan med tydelig mål for byggeplass. Tydelige mål, energibesparende bygg.*». Klager fikk fem poeng, og begrunnelsen var: «*Generell plan om tiltak og beskrivelser. Noen tiltak om redusering av energibehov.*».
- (17) Klager klaget på tildelingen 27. juni 2023. Innklagede tok ikke klagen til følge, men gav i sitt svar av 6. juli 2023 en nærmere beskrivelse av metoden for poengberegning, og en utvidet begrunnelse for evalueringen. Under tildelingskriteriet «Miljø» stod det:

«2.5 Miljø Punktet om miljø er ett av de punktene der tilbyderne i stor grad anser egen informasjon som forretningshemmeligheter. Kommunen har derfor begrenset mulighet til å utdype alle forslag og beskrivelser.

2.5.1 FuglesangDahl

Kommunen har vurdert følgende, med angivelse av delpoeng:

- Levert en plan som er lite konkret, og inneholder standardiserte løsninger som ikke gir et konkret bilde på hva man kan forvente at vil bli gjort mens man er i prosjektet, og heller ikke energibehov i ferdig bygg. Det henvises til MOP og de standarder som er beskrevet der i noen grad, men konkretisering mangler, med unntak av benevnning av de opsjonene som går på miljø.

- Svært generell beskrivelse av hvordan de skal jobbe i prosjektet, både under byggefasen og hva som vil redusere energibehovet i bygget på en god nok måte.

- vurderes til delpoeng 5, både på målsettinger og tiltak for å ivareta miljøhensyn i prosjektet og på byggeplass, men også for tiltak i leveransen som reduserer energibehovet i bygget.

Dette gir en 5. beste skår av alle leverandører på dette tildelingskriteriet.

Differanse mellom best mulig skår (10) og leverandørs skår (5) utgjør et prosentvis avvik på 50%. 50% av toppkarakteren 10 utgjør 5,0. Toppkarakter 10 subtrahert med 5,0, gir et produkt som er 5,0. 10% av dette gir FuglesangDahl en skår på 0,5.

2.5.2 Grande

Kommunen har vurdert følgende, med angivelse av delpoeng:

- Levert en plan som gir god innsikt i hvilke tiltak de ønsker å gjennomføre i prosjektet og på byggeplass. Her vil oppdragsgiver trekke frem bruk av lavkarbonbetong, sortering av avfall, at bygget planlegges og bygges på en måte som vil være mest mulig fleksibelt, ombyggbart og demonterbart.

- Grande har et fokus på LCC (livssyklus kostnader) via lokale løsninger, og fremhever konkrete tiltak oppdragsgiver kan ta stilling til for å få et mest mulig energivenlig bygg.

- Grande vurderes til delpoeng 10, både på målsettinger og tiltak for å ivareta miljøhensyn i prosjektet og på byggeplass, men også for tiltak i leveransen som reduserer energibehovet i bygget.

Grande får beste skår av alle leverandører på dette tildelingskriteriet og får dermed høyeste skår som er 1,0.»

- (18) Klager sendte ny klage 14. juli 2023. Innklagede svarte 24. august 2023 at tildelingen ble opprettholdt. Begrunnelsen under tildelingskriteriet «Miljø» ble ytterligere utdypet:

«FuglesangDahl har levert en beskrivelse som er lite konkret, og inneholder standardiserte løsninger som ikke gir et konkret bilde på hva man kan forvente. Det er en svært generell beskrivelse av hvordan man skal jobbe i prosjektet, både under byggefasen

og eventuelle tiltak for å redusere energibehovet i bygget. Fuglesang Dahl har en beskrivelse som følger og setter opp punktene i MOP, med kun små tilføyelser.

(...)

Grande har levert en plan som gir god innsikt i hvilke tiltak de ønsker å gjennomføre i prosjektet og på byggeplass. Gjennom sin detaljerte beskrivelse på hvordan de tenker å gjennomføre/møte kravene i prosjektet viser de at de vil levere bedre enn minimumskravet som er beskrevet i MOP. Blant annet vil oppdragsgiver trekke frem at bygget planlegges og bygges på en måte som vil være mest mulig fleksibelt, ombyggbart og demonterbart. Fokus på biodiversitet er et annet punkt man kan løfte frem. De har også beskrivelse av konkret forslag til lavkarbonbetong og erfaringen med denne, samt beskrivelse av erfaring og tiltak for å møte krav til sortering av avfall og avfallsgrad.

Grande har et fokus på LCC (livssyklus kostnader) via lokale løsninger, og fremhever konkrete tiltak oppdragsgiver kan ta stilling til for å få et mest mulig energivennlig bygg. Her er man også inne på tematikken mellom kostnad på løsninger, og gevinster i løsningene. Dyrere løsninger kan gi større gevinster og problematikken rundt de samlede kostnadene for prosjektet.

Grande sitt fokus på prosessbeskrivelse og løsningsbeskrivelser gjør at de i dette punktet har brukt MOP som en minimumsbeskrivelse av prosjektet, og beskrevet ytterligere enn dette hva de tenker er mulig og gjennomførbart. Grande er tydelige på at de ønsker å utfordre byggherre på sine målsetninger innenfor miljø, og løfte disse enda lengre enn minimumsmålene som er fastsatt i MOP.

(...)

FuglesangDahl anfører at tidligere beskrivelse av vurdering viser at evalueringen var i strid med anskaffelsesregelverket. Dette fordi bruk av lavkarbonbetong, sortering av avfall og mål av avfallsgrad ble trukket frem - noe som er en del av minimumskravene. Kommunen vil understreke at Grande har en utfyllende beskrivelse, herunder statistikk og erfaring, type betong, erfaringer med denne og den miljøbesparelse denne kan representere.»

(19) Klagen ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser 12. september 2023. Innklagede har utsatt kontraktsinngåelse i påvente av klagenemndas avgjørelse, og saken har derfor vært prioritert for nemnda.

(20) Nemndsmøte i saken ble avholdt 20. november 2023.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

(21) Innklagedes har brutt kravene til likebehandling og forutberegnelighet i loven § 4 ved å gi uttelling for oppfyllelse av minstekrav under tildelingskriteriet «Miljø». Innklagede har i sin begrunnelse for hvorfor valgte leverandør scorer best vist til bruk av miljøbetong, mål for avfallssortering og avfallsmengde, og bruk av LCC, som er forhold det stilles minstekrav om i miljøoppfølgingsplanen.

- (22) Innklagede har brutt kravene til likebehandling og forutberegnelighet i loven § 4 ved å ha gitt uttelling for meroppfyllelse av minstekrav under tildelingskriteriet «*Miljø*». Det fremgikk ikke tydelig at innklagede skulle gi uttelling for meroppfyllelse av miljøoppfølgingsplanen. Ordlyden i miljøkriteriet gav derimot anvisning på at leverandørene skulle beskrive andre, ytterligere tiltak. Innklagede har dessuten premiært valgte leverandør for å ha en detaljert beskrivelse av oppfyllelsen av minstekravene, noe det ikke er anledning til.
- (23) Innklagede har også brutt regelverket ved å gi valgte leverandør uttelling for tiltak som ikke er omfattet av pristilbudet under tildelingskriteriet «*Miljø*». En slik adgang til å foreslå fordyrende miljøtiltak uten å endre pristilbudet vil endre tildelingskriterienes relative vekt, ved at leverandører kan prise seg lavt og minimere poengutslaget under priskriteriet, for deretter å få uttelling for tiltak som medfører økte kostnader under de kvalitative tildelingskriteriene.
- (24) Innklagede har ikke premiært relevante forskjeller mellom tilbudene, og ved dette endret tildelingskriterienes relative vekt i strid med regelverket. Tildelingskriteriet «*Miljø*», som skulle vektet 10 prosent, har blitt utslagsgivende for at valgte leverandør tildeles kontrakten, til tross for at klager scoret best under «*Pris*» og «*Kompetanse*». Dette har sammenheng med at innklagede benyttet en poengberegningsmetode for miljøkriteriet som avviker fra de øvrige kriteriene. Større forskjeller mellom leverandørene får minimalt utslag under «*Pris*» og «*Kompetanse*», mens mindre forskjeller under «*Miljø*» får så store utslag i evalueringen at de avgjør konkurransen.

Innklagede har i det vesentlige anført:

- (25) Innklagede har ikke brutt regelverket i evalueringen. En ren konstatering i tilbudene av at minstekrav i miljøoppfølgingsplanen vil bli oppfylt, har ikke gitt uttelling under tildelingskriteriet «*Miljø*». Uttelling er derimot gitt for beskrivelse av tiltak for å ivareta miljøhensyn, hvor også klager har fått uttelling for beskrivelse av metoder/tiltak for å oppfylle minstekrav og målsettinger for prosjektet, overoppfyllelse av minstekrav og forslag til alternative løsninger.
- (26) Ordlyden i tildelingskriteriet «*Miljø*», gir en normalt påpasselig leverandør insentiv til å beskrive en meroppfyllelse av minstekravene. Dette er dessuten et samspillsprosjekt, noe som i seg selv indikerer at innklagede er interessert i entreprenørens tanker om gjennomføring og alternative løsninger. Innklagede er ikke enig i at det er gitt uttelling for at valgte leverandørs beskrivelse er detaljert, men det er gitt uttelling for konkrete tiltak for ytterligere miljøbesparelser i prosjektet. Valgte leverandørs beskrivelser viser dermed en merkvalitet som er relevant for prosjektet.
- (27) Evalueringen har skjedd i tråd med den opplyste evalueringsmetoden. Selv om poengfastsettelsen er ulik for «*Pris*» og de øvrige tildelingskriteriene fremkommer dette av konkurransegrunnlaget. Dette skyldes at det gjøres en innkjøpsfaglig vurdering og poengfastsetting under de andre tildelingskriteriene, mens prisforskjellen kun beregnes matematisk. Innklagede står for sin innkjøpsfaglige vurdering i konkurransen, og at de faktiske forskjellene i tilbudene er i samsvar med de gitte poengene. Det var kvalitativt markante forskjeller mellom de inngitte tilbudene under «*Gjennomføringsplan*» og «*Miljø*», noe som medførte at en større del av poengskalaen ble benyttet enn i de øvrige tildelingskriteriene.

Klagenemndas vurdering:

- (28) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder en åpen anbudskonkurranse for inngåelse av totalentreprisekontrakt med samspill for oppføringen av Nye Stiklestad skole. Dette er bygge- og anleggsanskaffelse. I tillegg til lov om offentlige anskaffelser 17. juni 2016 nr. 73 har anskaffelsen fulgt forskrift om offentlige anskaffelser 12. august 2016 nr. 974 del I og III, jf. forskriften §§ 5-1 og 5-3.
- (29) Klagenemnda skal først ta stilling til om innklagedes evaluering av tilbudene under tildelingskriteriet «Miljø», er i strid med regelverket.
- (30) Klagenemnda skal ikke foreta en ny evaluering av tilbudene. Det som kan prøves er om innklagede har forholdt seg til tildelingskriteriene slik de er angitt i konkurransegrunnlaget, om tilbudenes innhold er korrekt fastlagt, og om evalueringen er vilkårlig, sterkt urimelig eller for øvrig i strid med de grunnleggende prinsippene i loven § 4, se Høyesteretts avgjørelse i Rt. 2007 side 1783 avsnitt 42-44.
- (31) Det nærmere innholdet i miljøkriteriet ble konkretisert i dokumentasjonskravet, som lød:
- «Beskrivelse av entreprenørens målsettinger og tiltak for å ivareta miljøhensyn i prosjektet og på byggeplass.*
- Beskrivelse av tiltak i leveransen som reduserer energibehovet i bygget.»*
- (32) Det skulle dermed gis uttelling både for tiltak som ville redusere energibehovet i det ferdige skolebygget, samt tiltak som reduserte miljøbelastningen på byggeplassen og i prosjektet som sådan. Partene er imidlertid uenige om hvorvidt kriteriet la opp til at også meroppfyllelse av krav i miljøoppfølgingsplanen kunne gi uttelling. Klager har også anført at innklagede har premiært oppfyllelse av minstekrav i miljøoppfølgingsplanen, i strid med regelverket.
- (33) Miljøoppfølgingsplanen er et oppfølgingsverktøy som inneholder minstekrav og mål knyttet til klima og miljø ved prosjekteringen og oppføringen av skolebygget. Partene er enige om at planen inneholder minstekrav, og at oppfyllelsen av disse ikke kan gi uttelling i evalueringen. Innklagede har forklart at selv om den første begrunnelsen kunne gi inntrykk av at det var gitt uttelling for minstekrav, er det meroppfyllelse og alternative løsninger som har gitt uttelling. Slik saken er opplyst, kan klagenemnda heller ikke se at det er holdepunkter for at innklagede har premiært ren oppfyllelse av minstekravene i planen.
- (34) Det neste spørsmålet for klagenemnda er dermed om miljøkriteriet åpnet for å premiere meroppfyllelse av miljøoppfølgingsplanen.
- (35) Det er i utgangspunktet ikke noe i veien for at en oppdragsgiver velger å premiere meroppfyllelse av minstekrav ved evalueringen av tilbudene, forutsatt at kravene er formulert på en måte som åpner for meroppfyllelse, og at anskaffelsesdokumentene gir en normalt påpasselig leverandør insentiv til å beskrive meroppfyllelse, se eksempelvis klagenemndas avgjørelse i sak 2019/711. Dette følger av kravet til forutberegnelighet, som innebærer at konkurransegrunnlaget må være utformet tilstrekkelig klart og utvetydig til at en rimelig opplyst leverandør vil forstå kravenes innhold og tolke dem på

samme måte, jf. blant annet Rt. 2007 s. 1489 avsnitt 62 og EU-domstolens avgjørelse i sak C-19/00 SIAC avsnitt 42.

- (36) I denne saken er det flere av kravene i miljøoppfølgingsplanen som er formulert på en måte som åpner for å vurdere meroppfyllelse. Saken skiller seg dermed fra klagenemndas sak 2022/587, der kravene ikke åpnet for dette, jf. avsnitt (22). Slik miljøkriteriet er utformet, ble leverandørene bedt om å skissere sine målsettinger og tiltak for å ivareta miljøhensyn som også er beskrevet i, og stilt minstekrav til, i miljøoppfølgingsplanen. Det kan derfor ikke ha vært uklart for leverandørene at meroppfyllelse sammenlignet med kravene i planen kunne gi uttelling. Saken skiller seg dermed fra sak 2019/711, som klager har vist til.
- (37) Klagenemnda kan heller ikke se at innklagede er avskåret fra å vektlegge meroppfyllelse som følge av at kravene i miljøoppfølgingsplanen er strenge, og dermed gir mindre rom for meroppfyllelse. At innklagede stiller strenge minstekrav til miljø, og samtidig er villig til å betale mer for bedre miljøegenskaper, er et valg som ligger til oppdragsgiver.
- (38) At den normalt påpasselige leverandøren forsto at meroppfyllelse av kravene i planen ville gi uttelling, underbygges også av at både klager og valgte leverandør har tatt utgangspunkt i planens krav ved besvarelsen av miljøkriteriet. Klagenemnda kan for øvrig ikke se at kravet om at totalentreprenør er ansvarlig for å overholde miljøoppfølgingsplanen begrenser innklagedes mulighet til å vektlegge meroppfyllelse i evalueringen.
- (39) Klagers anførsel om at innklagede har brutt regelverket ved å premiere meroppfyllelse av miljøoppfølgingsplanen fører dermed ikke frem. Når det gjelder klagers anførsel om at innklagede har premiert hvor detaljert beskrivelsene var, finner klagenemnda det sannsynliggjort at innklagede har premiert de konkrete tiltakene som er beskrevet, ikke utformingen av tilbudet.
- (40) Det neste spørsmålet for klagenemnda er om innklagede har brutt regelverket ved å premiere miljøtiltak som er beskrevet som alternative løsninger i valgte leverandørs tilbud, men som ikke inngikk i valgte leverandørs pristilbud.
- (41) Slik saken er opplyst for klagenemnda, har valgte leverandør blant annet fått uttelling for at de i tilbudet har skissert at man vil kunne oppnå miljøbesparelser på 53% dersom man benytter en spesiell type lavkarbonbetong istedenfor alminnelig miljøbetong. Dette vil ifølge tilbudet kunne gjennomføres uten store merkostnader sammenlignet med den tilbudte prisen.
- (42) Innklagede har vist til at prosjektet skal gjennomføres med en samspillsfase, der prosjektet kan optimaliseres og endres. Ifølge innklagede måtte det dermed også være mulig å premiere alternative løsninger som er skissert i beskrivelsen av leverandørens miljøtiltak.
- (43) Klagenemnda utelukker ikke at det i en anskaffelse av en samspillsentreprise vil kunne oppstilles tildelingskriterier hvor det gis uttelling for beskrivelser av alternative løsninger som ikke er forpliktende, men som synliggjør en konkret og relevant samspillskompetanse. Slik denne konkurransen er lagt opp, skulle imidlertid leverandørens samspillskompetanse vurderes under tildelingskriteriet «*Kompetanse*». Heller ikke ordlyden i miljøkriteriet legger opp til at det skulle gis uttelling for tiltak som

bare var skissert som muligheter som skulle diskuteres i samspillsfasen, men som ikke var en del av tilbudet.

- (44) Den normalt påpasselige leverandøren måtte dermed kunne legge til grunn at det som ville gi uttelling under miljøkriteriet var forpliktende tiltak og målsettinger som inngikk i pristilbudet, før eventuelle endringer i samspillsfasen. At innklagede har gitt uttelling for tiltak som ikke kan gjennomføres uten å avvike fra pristilbudet, er dermed i strid med prinsippene om likebehandling og forutberegnelighet i loven § 4.
- (45) Når det gjelder klagers anførsel om at innklagede har benyttet en annen poengberegningsmetode for miljøkriteriet, kan ikke klagenemnda se at det er holdepunkter for dette. Innklagede har forklart at man benyttet en større del av skalaen under miljøkriteriet fordi det etter innklagedes syn var kvalitativt markante forskjeller mellom de inngitte tilbudene. Skalaen var imidlertid den samme for alle kriteriene. Klagenemnda kan dermed ikke se at vi her står overfor en slik situasjon som EU-domstolens sak C-6/15 Dimarso, som klager har vist til. Når det gjelder de forholdene ved tilbudene som har medført at større deler av skalaen er benyttet under miljøkriteriet i denne saken, viser nemnda til avsnitt 45.
- (46) Klagers anførsel om at det er benyttet en annen poengberegningsmetode for miljøkriteriet, og at tildelingskriterienes relative vekt er endret, fører dermed ikke frem.
- (47) Klagenemnda har etter dette kommet til at innklagedes evaluering av tilbudene under tildelingskriteriet «Miljø», er i strid med regelverket. Det kan ikke utelukkes at dette kan ha påvirket resultatet av konkurransen, og klagegebyret tilbakebetales derfor jf. klagenemndsforskriften § 13.

Konklusjon:

Verdal kommune har brutt anskaffelsesloven § 4 ved evalueringen av tilbudene under tildelingskriteriet «Miljø».

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Hanne S. Torkelsen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur